

Türkiye Bankalar Birliği Üyesi Bankaların İlan ve Reklam Yaparken Uymakla Yükümlü Oldukları İlkeler ve Koşullar

Kapsam

Madde 1- Bankaların, radyo, televizyon, sinema, yazılı basın, açık hava, sosyal medya, internet ve mobil gibi tüm dijital mecralar dahil her tür çizgi altı ve çizgi üstü iletişim araçları marifetiyle veya herhangi bir şekilde yapacakları ilan ve reklamlar Türkiye Bankalar Birliği'nin, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 80 inci maddesi uyarınca saptadığı bu düzenlemede belirlenen ilkelere ve koşullara aykırı olamaz.

Harcama Sınırı

Madde 2- Üye bankalar, gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında yapacakları ilan ve reklam harcamalarının tutarını serbestçe belirleyebilirler.

İlan ve Reklam Yaparken Uyulacak İlkeler

Madde 3- 1. Üye bankalarca yapılacak ilan ve reklamlar bankalar arasında haksız rekabete yol açacak nitelikte olamaz. Dolaylı da olsa, öteki bankalara yönelik, onları küçük düşüren, kötüleyen, mali güçlerine ilişkin kuşkular yaratan ilan ve reklamlar verilemez.

2. Üye bankaların ilan ve reklamları, bankacılık kesiminin ve/veya diğer bankaların saygınlığını zedeleyen ya da sağlıklı yönetimine ilişkin kuşkular yaratabilecek ifadeler ve görüntüler içeremez.

3. Üye bankalarca yayımlanacak ilan ve reklamlar, ilgili bankayı, sunduğu hizmetleri ve mali ürünleri tanıtıcı nitelikte olur. Bu ilan ve reklamların yasalara, genel ahlaka uygun olmaları ve doğru bilgileri içermeleri esastır. Bankalar hiçbir şekilde, müşterilerini ve tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onların tecrübe veya bilgi noksanlıklarını istismar edici ilan ve reklam yapamazlar.

4. Kesin rakamlara dayandırılmak ve geçerli belgelerle kanıtlanmak koşuluyla en üst dereceyi ifade eden ibareler, banka ilan ve reklamlarında kullanılabilir. Ancak bu ibareler, öteki bankaları hedef alamaz; onları küçük düşürecek, zarara sokacak ve para güvenliğinin yalnız bir ya da birkaç bankada mevcut olduğu izlenimini doğuracak nitelik taşıyamaz.

5. İlan ve reklamlarda bir bankanın öteki bankalardan daha güvenli olduğu izlenimini yaratacak ifadeler ve görüntüler kullanılamaz.

6. Türkiye'deki bankalar arasında herhangi bir ölçüte göre yapılacak sıralamaya ilan ve reklamlarda yer verilemez. Ancak, uluslararası kurum, kuruluş ve yayın organlarıncaya yapılan sıralamalarda yer alan bankalar, salt kendi durumlarını yansıtan ilan ve reklamları yapabilirler. Bu yola gidildiğinde kaynak gösterilmesi zorunludur.

7. İlan ve reklamlarda kullanılacak ülke ekonomisine, bankacılık kesimine ve ilgili bankaya ilişkin sayısal verilerin, yetkili makamlarca yayımlanmış ya da onaylanmış olması zorunludur.

8. Mevduat bankalarında mevduat sahiplerinin bankalar arasında karşılaştırma yapmalarına olanak vermek üzere, mevduata uygulanacak faiz oranları, yıllık, gayrisafi ve basit faiz oranı olarak gösterilir. Aylık, üç aylık ve altı aylık mevduat söz konusu ise ilan olunan faiz oranının yıllık olduğu açıkça belirtilir. Bileşik faiz de gösterildiğinde basit faiz oranı ve bileşik faiz oranı, ilan ve reklamlarda eşit ağırlıkla yer alır.

9. Kredilere ilişkin ilan ve reklamlarda krediye ilişkin faiz ve kâr payı oranı, ücret, komisyon, masraf vb. isimler altındaki maliyet unsurlarından herhangi birine yer verilmesi durumunda; noter masrafları hariç olmak üzere, sözleşmesel faiz, vergi ve varsa sigorta primi tutarları, kredi sözleşmesine ilişkin yardımcı hizmet giderleri ve değişik isimler altında alınan her türlü masraflar dahil, müşterinin ödemesi gereken toplam maliyetin aylık ve yıllık yüzde değeri olarak basılı ilanlarda müşterilerin rahatlıkla görebileceği bir punto değeri ile, görsel reklamlarda ise diğer görsel verilere benzer şekilde açık ve anlaşılır bir biçimde belirtilmelidir. Kredilerin toplam maliyetinin aylık ve yıllık yüzde değerinden daha düşük oranlarda olan maliyet unsurlarına, müşterilerin yanlış yönlendirilmelerine sebebiyet verecek şekilde vurgu yapılamaz. Müşterinin yaş, cinsiyet, sağlık durumu gibi özellikleri veya ilgili mevzuatı nedeniyle bir vergi, resim, harç veya ücretin hesaplanamaması durumunda bu unsurların fiyata dahil olmadığı basılı ilan ve görsel reklamlarda açıkça belirtilir ve toplam fiyatin hesaplanma yöntemine yer verilir.

10. Bankalarca yapılan hizmetlere bağlı olarak müşterilere herhangi bir biçimde (sigorta, ücretsiz havale, menkul kıymetleri saklama gibi) farklılık sağlandığında buna ilişkin ilan ve reklamlarda bunların türü, miktarı, oranı, yararlanma koşulları açıkça ve yanlış anlamaya yol açmayacak tarzda gösterilir ve ifade edilir.

Denetim

Madde 4- Üye bankalarca yapılacak tüm ilan ve reklamlar, 3 üncü maddede yer alan ilkelere uygun olmak zorundadır. Söz konusu ilkelere aykırı olduğu düşünülen ilan ve reklamların Birliğe yazılı başvuru yoluyla veya Yönetim Kurulu Üyelerinin sözlü talebi ile iletilmesi üzerine Birlik Yönetim Kurulunda değerlendirme yapılır.

Devam eden ilan ve reklamlarla ilgili yapılacak değerlendirme sonucunda ilan ve reklamların, bu düzenlemede yer alan ilkelere aykırılığı saptandığında, Birlik ilgili bankayı yazıyla, ivedi durumlarda uygun göreceği başka bir yolla uyarır. İlgili banka uyarıya uymak, aykırı ilan ve reklamları derhal durdurmak, kaldırmak ve durumu Birliğe derhal bildirmekle yükümlüdür. Bankanın uyarıya uymaması durumunda 5 inci maddedeki yaptırım kararı alınır.

Devam etmeyen ilan ve reklamlarla ilgili yapılacak değerlendirme sonucunda ise ilan ve reklamların, bu düzenlemede yer alan ilkelere aykırılığı saptandığında, Birlik doğrudan 5 inci maddedeki yaptırım kararını alabilir.

Mesleki Tanzim Kararına Aykırı Hareket Halinde Uygulanacak Yaptırımlar

Madde 5- İkelere aykırı ilan ve reklam yaptığı tespit edilen Bankaya Birlik Yönetim Kurulu mesleki tanzim kararının ihlali nedeniyle Bankacılık Kanunu'nun 81. maddesinde öngörülen idari para cezasının verilmesine karar verir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

Yürürlükten Kaldırılan Düzenleme

Madde 6- Türkiye Bankalar Birliği'nin bankaların ilan ve reklam yaparken uymakla yükümlü olacakları ilkeler ve koşullar ile ilgili 14.04.1997 tarih ve 1002 sayılı Tebliğ, 26 Temmuz 2006 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısında alınan 70 sayılı kararla, yeniden yapılan bu düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 7- Bu düzenleme hükümleri yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

* Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu'nun 26.07.2006 tarihli kararı ile kabul edilmiştir.

** Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulu'nun 29.04.2015 tarihli kararı ile değişiklik yapılmıştır.